

Asia: VN/15285/2021

HE laiksi osatyökykyisten työllistymistä tukevan erityistehtäväyhtiön perustamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

2 §. X Oy:n tehtävät ja toimiala

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että yhtiön tulisi toimia tuloksellisesti, mutta sen ensisijaisena tavoitteena ei olisi tuottaa liikevoittoa. Toimintaa tulisi ehdotuksessa harjoittaa niin, ettei se vääristä kilpailua. Momentissa säädettäisiin myös, että yhtiön tuottamien palveluiden hinnoittelun tulee olla markkinaehtoista. Onko teillä tähän lausuttavaa?

Det här är ett bra mål. En del av kritiken gentemot Samhall i Sverige har varit att företaget tävlar på orättvisa villkor med andra företag som inte får samhälleligt stöd. Med tanke på arrangemangets hållbarhet och legitimitet är det ändamålsenligt och nödvändigt att prissättningen utgår från marknadspriset. Det finns ändå en viss risk att begreppet "enligt marknadsvillkor" är något öppen för tolkning. Konceptet snedvridning av konkurrensen bör beaktas noggrant i lagmotiveringarna. Tillräckliga uppföljningsmekanismer behövs också. EU:s de minimis reglering bör också beaktas.

Pykälän 5 momentissa säädetään, että yhtiö tuottaa EU:n valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettuja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin tarkoitettuja palveluja (SGEI) ja että siihen sovelletaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016). Onko teillä tähän lausuttavaa?

-

3 §. Yhtiön toiminnan kohdistuminen

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yhtiöön työllistettävien kohderyhmästä. Onko teillä tähän lausuttavaa?

Målgruppen är i sig bra. Det förblir ändå oklart om det finns en risk att personer med funktionsnedsättning glöms bort i modellen. En annan risk är att olika funktionsnedsättningar inte beaktas på ett jämlikt sätt. Det är viktigt att alla har lika möjligheter.

Vi vill uttrycka en viss oro för att en alltför sträng tolkning av målgruppen kan äventyra systemets inkluderande ambitioner. Redan idag är det vanligt att människor med t.ex. sällsynta sjukdomar eller funktionsnedsättningar "faller mellan stolarna" och blir utan den stöd de skulle behöva.

Beslutsfattarna borde erbjudas tillräcklig tolkningsmarginal för att inte i onödan utesluta personer i behov av den här sysselsättningstypen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että työ- ja elinkeinotoimisto valitsisi kohderyhmäkriteerit täyttävistä työnhakijoista ne, jotka asetettaisiin ehdolle yhtiön palvelukseen. Yhtiö voisi rekrytoida palvelukseensa ainoastaan tästä ehdolle asetettavista henkilöistä työllistäessään osatyökykyisiä. Onko teillä tähän lausuttavaa?

Tanken är god, men praxisen måste utformas på ett sådant sätt att det inte de facto börjar utesluta lämpliga personer på basis av godtyckliga förvaltningsmässiga skäl. Kan det finnas t.ex. en risk att en brist på handledande personal vid sysselsättningsbyrån leder till flaskhalsar i systemet?

Det är även en förutsättning att klienter får handledning utgående från det egna behovet och på sitt egna modersmål. Personalen bör även få utbildning i att kunna bedöma klientens individuella situation. Den individuella bedömningen av personens situation är en förutsättning för att systemet ska kunna fungera på ett gott sätt och för att alla ska ha en jämlik möjlighet att komma in i arbetslivet.

Mikä olisi perustettavalle erityistehtäväyhtiölle sopiva nimi?

.

Bolagets namn bör fungera på svenska eller kunna översättas på ett bra sätt till svenska.

Muita huomioita ja kommentteja esitysluonnoksesta

Onko teillä muuta lausuttavaa?

SAMS vill understryka att bolag X inte får bli det enda sysselsättande alternativet för personer med funktionsnedsättning som använder svenska språket (SAMS målgrupp). Andra insatser behövs för att trygga så inkluderande arbetsmarknader som behövs. Bolag X är ett bra verktyg och en lovande delöslösning, men det får inte reduceras till att bli det enda valet för dessa personer.

SAMS vill framhäva att det är av betydelse att både arbetssökande och arbetstagare får arbetshandledning. Speciellt viktigt är det att stöda arbetstagaren i början av arbetsförhållandet men även under arbetsförhållandets gång vilket förbättrar arbetstagarens möjligheter att stanna i arbetsförhållandet.

SAMS vill även framföra vikten den språkliga dimensionen. Verksamheten i och information om bolaget bör finnas på svenska från början. Det måste genom hela processen beaktas att den svenskspråkiga minoriteten också ska ha lika möjligheter att delta i verksamheten och att få arbete på lika villkor. För den svenskspråkiga minoriteten innebär det här bland annat svenskspråkiga arbetsmöjligheter och möjligheter till arbete i glesbygden och arbetshandledning på svenska .

Nordman Marica

SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf